

Ikarův pád

Ústa místo rukou

20. 10. 2010 – 31. 1. 2011
galerie Teiresiás, Šumavská 15

Jiřina Kalabisová o Šárce Dvorské

Obrázky Šárky Dvorské dýchají radostí. Vyjadřují důvěru a dík životu. Jasně odstíny barev prozrazují vnitřní štěstí, životní pokoru a radost ze zázraků stvoření.

Krajina s pevně zakořeněnou hrušní polaská v každém z nás naše vnitřní dítě. A život najednou zachutná po sládnoucích plodech, dětském smíchu a bezpečných kořenech krajiny dětství. Tolik barev, odstínů – od zlatavě žluté přes jiskřivou zelenou k uklidňující okrové. Šárka Dvorská maluje s láskou. Přála si to od dětství. Kromě propracovanosti, bohatosti barev a motivů je každý obraz i individuální uměleckou výpovědí. Kvůli ochrnutí maluje ústy. S přípravou malířských potřeb pomáhá dcerka Jůlinka a manžel Stanislav. Malá Maruška pozoruje barevný svět ještě z peřinek. Mgr. Šárka Dvorská – psycholožka, malířka, manželka, maminka. její touha vyjádřit v barvách dík životu je veliká. A zrovna tak veliká je její důvěra ve smysl života.

Šárka Dvorská o sobě

Dovolte mi, abych se představila a ve zkratce popsala svůj život.

Jmenuji se Šárka Dvorská a je mi 42 let. Od narození jsem na invalidním vozíku s diagnózou dětská mozková obrna, spastická kvadraparetická forma. Pomocí hlavy a úst zvládám řadu činností – psaní, řízení elektrického vozíku a mnohé další.

Mateřskou a základní devítiletou školu jsem absolvovala v Jedličkově ústavu v Praze. V tomto období jsem poprvé vzala do úst pastelky a zjistila, že malování je úžasná činnost. Ráda jsem obkreslovala obrázky z knížek a postupně jsem začala malovat i své vlastní nápady. Po absolvování základní školy jsem navštěvovala Gymnázium pre telesne postihnutých v Bratislavě. Po maturitě jsem začala studovat psychologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Rok po ukončení studia jsem začala pracovat jako psycholog v Psychiatrické léčebně Bohnicích, kde jsem zaměstnána na částečný úvazek dodnes. Na jaře roku 2009 jsem složila atestační zkoušku z klinické psychologie.

V roce 1999 jsem se vdala a tentýž rok se nám narodila první dcera Jůlinka. V září roku 2009 se nám narodila druhá dcera Maruška. Malování se věnuji dodnes. Je to pro mne způsob odpočinku a též možnost vytvořit něco nového, do čeho mohu vložit své pocity a nápady.

Šárka Dvorská

Kontakt: dvorskasarka@seznam.cz

Seznam výstav

Společné výstavy:

- „Ne ruka, to duše maluje“ – s ostatními malíři malujícími ústy a nohama – pořádané Nakladatelstvím UMÚN
1999 – Praha – Staroměstské náměstí – Galerie Franze Kafky
2001 – České Budějovice – Galerie Rubicon
2002 – Ostrava – Galerie Mlejn
2002 – Praha – Václavské náměstí – prostory Nadace pro rozvoj architektury a stavebnictví
2003 – Hradec Králové – ve Sboru kněze Ambrože
2003 – Praha – Kavárna Vesmírna
2003 – Třebíč – Městské kulturní středisko
2003 – Praha – Karolinum – mezinárodní výstava
2004 – Ostrava – Galerie Mlejn
2005 – Stockholm – Velvyslanectví České republiky
2006 – Votice – Městské kulturní středisko
2006 – Lázně Bělohrad – Památník K. V. Raise
2007 – Košumberk – galerie léčebny
2008 – Turnov – Muzeum Českého ráje
2009 – Mariánské Lázně – Festival porozumění
2009 – Lysá nad Labem – Polabské muzeum
2010 – Pardubice – Výstavní síň – prostor Mázhaus
2010 – Velhartice – státní hrad

Individuální výstavy:

- 1996 – Galerie U jednorožce s harfou – Praha
2002 – Hotel Mahler – Jihlava
2003 – Městské muzeum – Počátky
2004 – Městská galerie – Pelhřimov
2009 – „Můj svět v Evropě“ – Praha – Staroměstská radnice
2009 – „Vycházející slunce na Jižním městě“ Praha – Chodovská tvrz
2009 – Stará radnice – Náměšť nad Oslavou

K nepoznaným obzorům

rozhovor

Začala bych otázkou vztahující se k názvu výstavy. Obraz Ikarův pád má v galerii Teiresiás svou premiéru, což vypadá téměř jako záměr. Čím vás toto téma zaujalo? Čerpala jste inspiraci z obrazů stejného jména od českých malířů Jana Preislera nebo Josefa Šímy?

Při tvorbě tohoto obrazu jsem si zpočátku pouze hrála s barvami a vytvářela různé obrysy a tvary. Inspirovala jsem se svojí fantazií. Až poté, co se na plátně objevila postava, mě napadl název Ikarův pád. Zaujalo mě, že toto téma může vyjadřovat na jedné straně lidskou pýchu, která nezná hranic, a na straně druhé nekonečnou touhu člověka po poznání a objevování nových, ještě nepoznaných obzorů i za cenu nejvyšší.

Jsme na univerzitní půdě, proto by mě zajímalo, jak vypadala v praxi vaše studia psychologie na pražské UK. Podle vašeho životopisu vím, že to byl první kontakt s inkluzivním vzdělávacím prostředím. Byla škola v době, kdy jste ji studovala, přístupná pohybově postiženým studentům, nebo jim nabízela nějaký servis? Jak jste se tam cítila?

V době mého studia na pražské UK se o integraci ještě ani nemluvilo. Studovala jsem dálkově – přednášky byly jednou za dva nebo tři týdny celý pátek a sobotu. Budovy byly bariérové, někde byl a někde nebyl výtah. Škola v té době nenabízela žádný servis pohybově postiženým studentům. Zpočátku mi velmi pomáhal otec a později spolužáci a kamarádi. I přesto jsem se na škole cítila dobře, protože psychické a sociální bariéry mezi mnou a spolužáky i profesory velmi rychle mizely.

Vaše díla vycházejí v reprodukcích v Nakladatelství UMÚN, které je součástí celosvětové organizace Sdružení malířů malujících ústy a nohama. Co pro vás tato spolupráce znamená?

Díky nakladatelství UMÚN jsem začala malovat kontinuálně a své obrazy vystavovat. Nakladatelství zaštiťuje společné výstavy lidí, kteří malují ústy nebo nohama, a sdružuje je. Pro mě to má velký přínos v tom, že si můžeme navzájem vyměňovat zkušenosti a inspirovat se tvorbou ostatních.

Máte dvě děti. Jak kloubíte mateřské a pracovní povinnosti dohromady s malováním? Kolik času malováním trávíte?

Před narozením mladší dcerky jsem chodila jednou týdně malovat do Lidové školy umění, kde mě vedl akademický malíř. Byla to velmi příjemná spolupráce a pro mojí tvorbu to mělo velký význam. V těhotenství jsem ale ze zdravotních důvodů malovat nemohla. Od narození mladší dcerky se celá pozornost soustřeďuje na rodinu a maluji pouze příležitostně. Nápady mám však v hlavě a až bude čas, tak opět začnu chodit soustavně malovat.

V čem spočívá vaše práce v Psychiatrické léčebně v Bohnicích?

V Psychiatrické léčebně vedu tematické skupiny a individuální pohovory s psychoticky nemocnými pacienty. Též do práce zapojuji i malování při arteterapii. Pacienti malují na dané téma a o svých obrazech potom povídají a rozebírají je.

Souvisí váš tetraptych Temperamenty nějak s vaší prací psycholožky?

Určitě ano. Fascinuje mě, že pouhou barvou a pohybem štětce se dají vyjádřit všechny čtyři základní lidské temperamenty. Každá z těchto čtyř barev temperamentů vyzařuje úplně jinou energii a působí na člověka odlišně, stejně tak jako projevy lidských temperamentů.

Mezi vašimi obrazy je hodně krajin či květinových zátiší. Je příroda prostě tak „fotogenická“, nebo máte ještě další důvod, proč tyto motivy často využíváte?

Při malování krajin mě baví vytvářet prostor a zachycovat barvy v přírodě. Mým nejoblíbenějším tématem však je ztvárňovat portréty a lidská těla ať už realisticky nebo podle své fantazie.

Vím, že také ilustrujete knížky. Co vás baví na této práci?

Ilustrovala jsem knížky a omalovánky pro děti, takže ilustrace byly zábavné a též hodně barevné. Byl to pro mě jakýsi návrat do období mého dětství, kdy jsem překreslovala obrázky z dětských knížek a potom jsem se s nimi chlubila paní učitelce ve školce. Měla jsem tenkrát obrovskou radost že jsem to dokázala a že mé obrázky jsou opravdu podobné těm z knížky.

Malujete převážně oleje nebo uhlem. Je nějaká další technika, která vás láká?

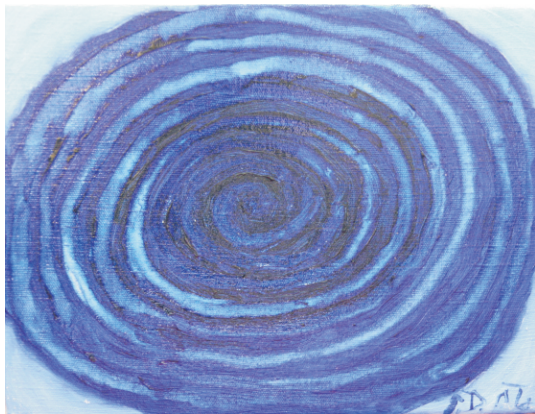
Převážně a nejradši maluji olejem. Baví mě nanášet barvy na sebe a přímo na plátně je míchat a vytvářet z nich kompozici. Při této technice se dají dobře a poměrně dlouhou dobu opravovat všechny detaily, což při mém postižení je velmi potřebné. Ne vždy se totiž štětcem trefím tak jak chci. Olej jsem si oblíbila a myslím, že u této techniky dlouho zůstanu.

Vaše starší dcera také ráda maluje. Chodí do nějakého výtvarného kroužku? Myslíte si, že po vás výtvarné nadání podědila, nebo je pro ni spíš inspirací, že vás vidí malovat?

Jůlinka dva roky navštěvovala lidovou školu umění, kde malovala pod vedením stejného akademického malíře jako já. Zúčastnila se několika výstav v rámci školy. Určitý talent po mně pravděpodobně zdědila, ale též si myslím, že v jejím malování je cítit touha dělat stejnou činnost jako máma – malovat. Pro mne je ale nejdůležitější, že ji malování baví a přináší jí radost stejně jako mně.

Ptala se Karolína Stehlíková.

Seznam vystavených obrazů

Lidské temperamenty
(melancholik), *olej*

Lidské temperamenty
(cholerik), *olej*

Lidské temperamenty
(sangvinik), *olej*

Lidské temperamenty
(flegmatik), *olej*

Zátiší, *olej*

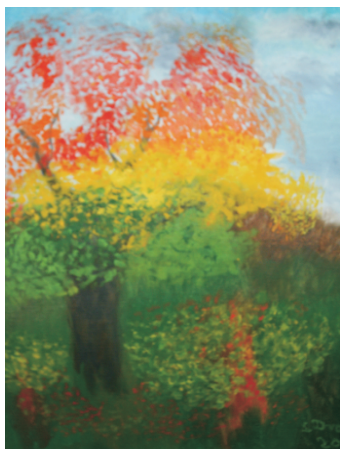
Zasněná krajina, *olej*

Tváře, *olej*

Ikarův pád, *olej*

Podzim, *olej*

Podzimní zátiší, *olej*

Obzor, *olej*

Žirafy, *olej*

Naděje, *olej*

Zátiší I, *uhel*

Zátiší II, *uhel*

Středisko pro pomoc studentům se specifickými potřebami MU
Šumavská 15, 602 00 Brno
www.teiresias.muni.cz

Brno 2010